

DEPARTEMENT VAN SPORT, KUNS EN KULTUUR

KENNISGEWING 5955 VAN 2025

**OPROEP OM BENOEMING VAN KANDIDATE OM TE DIEN OP DIE
RAAD VIR HERALDIEK EN HERALDIEKKOMITEE, 2025–2028**

Heraldiekwet, 1962 (Wet No. 18 van 1962), artikel 6

Lede van die heraldiekgemeenskap en die publiek word hierby versoek om geskikte kandidate te benoem vir oorweging vir aanstelling in die Raad vir Heraldiek en die Heraldiekkomitee. Die Raad bestaan uit die Staatsheraldikus en minstens ses ander lede wat deur die Minister van Sport, Kuns en Kultuur vir 'n tydperk van drie jaar. Die Raad word na drie jaar heringestel. Die Raad vergader minstens twee keer per jaar. 'n Lid van die Raad of die Komitee wat nie voltyds in diens van die Staat is nie, word vir sy of haar dienste as 'n lid van die Raad of die Komitee die toelaes betaal wat die Minister, in oorleg met die Minister van Finansies, bepaal.

Die Buro vir Heraldiek ingestel by artikel 3 van die Heraldiekwet, 1962, registreer heraldiese voorstellings, name, spesiale name en uniforms, en verrig ook ander werksaamhede soos die popularisasie en beskerming van nasionale simbole.

Die kernwerksaamhede van die Raad vir Heraldiek, 'n adviesliggaam, is om–

- beleid te bepaal aangaande heraldiese aangeleenthede;*
- die aangeleenthede wat die Staatsheraldikus of die Heraldiekkomitee na hom verwys, te oorweeg en daaromtrent te beslis;*
- appèlle kragtens artikel 9 van die Wet aangeteken, te oorweeg; en*
- die ander pligte wat die Minister aan die Raad opdra, te verrig.*

Benoemdes moet belanghebbers verteenwoordig wat die nodige vaardighede het om die Buro vir Heraldiek by te staan in die bereiking van sy doelwitte. Behoudens sy of haar Suid-Afrikaanse burgerskap en verblyf, moet 'n benoemde oor die volgende eienskappe beskik:

- 'n Breë kennis van Afrika-simbolisme, -totems, -idiome en-kulture, met nadruk op mondelinge tradisie (om die verdere ontwikkeling van 'n unieke Suid-Afrikaanse heraldiese ikonografie te fasiliteer).*
- Kennis van en/of belangstelling in heraldiek, die verwante velde genealogie en vlagkunde (studie van vlae), en eerbewyse en toekennings.*
- 'n Aanvoeling vir die estetiese, kuns en ontwerp, veral wat heraldiek*

betref.

- *Kennis van die Suid-Afrikaanse geskiedenis.*
- *Kennis van inheemse stelsels.*
- *Regsagtergrond.*

Enigiemand wat 'n persoon wil benoem om op die Raad vir Heraldiek en die Heraldiekkomitee te dien, moet die volgende inligting by die Departement van Sport, Kuns en Kultuur indien (kontakbesonderhede hieronder):

- *'n Brief wat die volle naam en volledige kontakbesonderhede van die benoemer bevat, die motivering vir die benoeming, en die name en kontakbesonderhede van drie referente vir die benoemde.*
- *Die benoemde se skriftelike aanvaarding van die benoeming (die voorgeskrewe benoemingsvorm is op versoek verkrygbaar).*
- *'n Kort CV van die benoemde, wat sy of haar geskiktheid vir aanstelling verduidelik en inligting verskaf onder al die volgende opskrifte: * Titel en volle naam; * ID-nommer; * Burgerskap; * Volledige kontakbesonderhede; * Huidige beroep en naam van werkgever; * Akademiese kwalifikasies; * Toepaslike ervaring; * Velde van kundigheid; * Lidmaatskap van verenigings, rade, ens. (huidige en vorige); * Huidige en vorige diens op rade; * Geslag; * Ras.*

Die sluitingsdatum vir benoemings is: 14 Maart 2025.

Rig benoemings of navrae aan: Mnr. Thembinkosi Mabaso, Die Staatsheraldikus, Buro vir Heraldiek, Privaatsak X236, Pretoria, 0001, tel. 066 302 5395, e-pos: thembam@dsac.gov.za.

BOIKUELO JWA TSHITSHINYO YA BATHO BA BA TSHWANETSENG GO DIRA MO KHANSELENG YA MATSHWAO A A BOTLHOKWA LE MO KOMITING, 2025–2028

Molao wa matshwao a a botlhokwa wa 1962 (Molao wa No ya 18 wa 1962), karolo ya 6

Maloko a lephata la matshwao a a botlhokwa le setšhaba a lalediwa go tshitshinya batho ba ba maleba go sekasekiwa go thapiwa go dira mo Khanseleeng ya Matshwao a a botlhokwa. Khansele e ya go akaretsa Motlhankedi wa Matshwao a a botlhokwa wa Puso le maloko a le maratara a mangwe a a yang go thapiwa ke Tona ya Metshameko, Botsweretshi le Setso sebaka sa dingwaga di le 3. Khansele e kopana gabedi ka ngwaga. Leloko la Khansele le le sa direleng Puso letsatsi le letsatsi le tla duelelwa ditirelo tsa lona jaaka leloko la Khansele diketleetso tseo ka Tona, ka therisano le Tona ya Matlotlo, ba ka tihomamisa.

Biro ya Matshwao a a botlhokwa, e e tlhagisitsweng ke karolo ya 3 ya Molao wa Matshwao a a botlhokwa wa 1962, e kwadisa ditlhagiso tsa matshwao a a botlhokwa, maina, maina a a kgethegileng le diyunifomo, gape le go dira ditiro tse dingwe jaaka tumiso le tshireletso ya matshwao a bosetšhaba.

Khansele ya Matshwao a a botlhokwa ke setheo sa Kgakololo ka ditiro tsa motheo jaaka:

- Go tihomamisa pholisi e e tshwanetseng go dirisediwa merero ya matshwao a a botlhokwa;*
- Go sekaseka le go tsaya tshwetso ka ga merero e Motlhankedi wa Matshwao a a botlhokwa wa Puso kgotsa Komiti ya Matshwao a a botlhokwa a ka e lebisang kwa go yona;*
- Go sekaseka boikuelo jo bo etsweng tlhoko ka fa tlase ga karolo ya 9 ya Molao; le*
- Go dira ditiro tse dingwe tse Tona a ka di neelang Khansele.*

Batshitshinngwa ba tshwanetse go emela baamegi ba ba nang le bokgoni jo bo botlhokwa go thusa Biro ya Matshwao a a botlhokwa go fitlhelela maitlomo a yona. E seng fela go nna moagi wa Aforikaborwa le monni, motshitshinngwa o tshwanetse go nna le dintlha tse di latelang:

- Kitso e e tseneletseng ya tsa matshwao a Aforika, dikano, maele le ditso, go gateletswe setso sa molomo (go bebofatsa tlhabololo go ya pele ga matshwao a a botlhokwa a a kgethegileng a Aforikaborwa).*

- *Kitso ya le/kgotsa kgatlhego mo matshwaong a a botlhokwa, dikarolo tse di amegang tsa bogologolo le vekisiloloji (thuto ka ga difolaga), le ditlotla le dikabelo.*
- *Maikutlo a bontle, botsweretshi le tlhamo, segolobogolo jaaka di dirisiwa mo matshwaong a a botlhokwa*
- *Kitso ya hisetori ya Aforikaborwa.*
- *Kitso ya dilo tsa tlholego.*
- *Lemorago la molao.*

Mongwe le mongwe yo o eletsang go tshitshinya motho yo o tshwanetseng go dira mo Khanseleng ya Matshwao a a botlhokwa le mo Komitng o tshwanetse go romela tshedimose tso e e latelang go Lefapha la Metshameko, Botsweretshi le Setso (dintlha tsa kgolagano di fa tlase):

- *Lekwalo le le nang le maina ka botlalo le dintlha tsa kgolagano tsa botlalo tsa motshitshinyi, mabaka a tshitshinyo le maina le dintlha tsa kgolagano tsa batho ba le bararo ba ba mabapi le motshitshinngwa.*
- *Kamogelo ya lekwalo ya motshitshinngwa ya tshitshinyo (Foromo e e kailweng ya tshitshinyo e teng fa e kopiwa).*
- *CV e khutshwane ya motshitshinngwa, e e tlhalosang bomaleba jwa gagwe mabapi le go thapiwa le go neelana ka tshedimose tso ka fa tlase ga ditlhogo tsotlhe tse di latelang: * Tthaetlele le maina ka botlalo * nomoro ya ID * Boagi * Dintlha tsa kgolagano ka botlalo* Tiro ya gajaanong le leina la mothapi * borutegi jwa thuto * Maitemogelo a a maleba * Dikarolo tsa kitso * Botokololo jwa mekgatlho, diboto, jj (jwa nako e e fetileng le jwa gajaanong) * Tirelo ya nako e e fetileng le ya gajaanong ya tirelo mo dibotong * Bong * Mmala.*

Letlha la bofelo la ditshitshinyo ke: 14 Mopitlwe 2025.

Ditshitshinyo le dipotso di tshwanetse go lebisiwa go: Rre Thembinkosi Mabaso, The State Herald, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria 0001, mogala 066 302 5395, imeile: thembam@dsac.gov.za

**KHUWELELO YA U TA MIRADO INE YA DO SHUMA KHA KHORO NA
KOMITI YA HERALIDIRI (KHORO YA ZWIGA ZWA LUSHAKA),
2025–2028**

Mulayo wa Heralidiri, wa 1962 (Mulayo wa vhu 18 wa 1962), tshipida tsha vhu 6

Mirado ya sekithara ya heralidiri na tshitshavha vha khou rambiwa u ta vhonketheni vho teaho vhane vha do shuma kha Khoro ya Heralidiri. Khoro i do vhumbiwa nga Muhulwane wa Birou ya Heralidiri na minwe mirado ya rathi ine ya do tiwa nga Minisita wa zwa Mitambo, Vhutsila na Mvelele lwa tshifhinga tsha minwaha miraru (3). Khoro i tangana lu no swika luvhili nga nwaha. Murado wa Khoro a songo tholiwaho lwa tshothe nga Muvhuso u do badelwa malugana na tshumelo dzine a dzi netshedza sa murado wa Khoro mbadelo u ya nga he Minisita na Minisita wa Gwama vha tendelana ngaho.

Birou ya Heralidiri, yo thomiwaho nga tshipida tsha vhu 3 tsha Mulayo wa Heralidiri, wa 1962, i nwalisa zwiga, madzina, madzina o khetheaho na dziyunifomo, nahone i dovha hafhu ya shuma minwe mishumo i no nga sa u divhadza na u tsireledza zwiga zwa lushaka

Khoro ya Heralidiri ndi tshiimiswa tsha u Eletschedza tshine tsha vha na mishumo ya ndeme i tevhelaho :

- *U ta mbekanyamaitele ine ya do shumiswa kha zwa heralidiri;*
- *U dzhiela nthha na u dzhia tsheo kha mafhungo eneo ane Muhulwane wa Birou ya Heralidiri kana Komiti ya Heralidiri vha nga a kwama kana u amba ngao;*
- *U dzhiela nthha khatululo dzine dza vha kha tshipida tsha vhu 9 tsha Mulayo; na*
- *U shuma minwe mishumo ine i nga vha yo netshedzwa Khoro nga Minisita.*

Vhane vha do tiwa vha do tea u imela vhafaramikovhe vhane vha vha na vhukoni ho teaho u itela u thusa Birou ya Heralidiri u swikelela zwipikwa zwayo. Nga nnda ha u vha mudzulapo wa Afrika Tshipembe, muthu ane a do tiwa u tea u vha na zwitaluli zwi tevhelaho:

- *Ndivho yo tandavhuwaho ya zwiga zwa Afrika, zwipuka na miri, maambe na mvelele, hu tshi khou ombedzelwa mvelele ya u tou amba (u itela u tufuwedza u bvela phanda na mveledziso ya zwiga zwa Afrika Tshipembe zwo khetheaho).*
- *Ndivho ya na /dzangalelo la zwa heralidiri na ngudo ya fulaga, na zwa khuliso na u nea pfufho.*

- Ndivho ya zwithu zwavhudi, vhutsila na disaini, nga maanda musi zwi tshi shumiswa kha zwa heralidiri
- Ndivho ya divhazwakale ya Afrika Tshipembe.
- Ndivho ya sisiteme dzapo.
- Ndivho ya zwa mulayo.

Muthu muñwe na muñwe ane a tama u ta muthu ane a do shuma kha Khoro na Komiti ya Heralidiri u tea u disa zwidodombedzwa zwi tevhelaho kha Muhasho wa zwa Mitambo, Vhutsila na Mvelele (zwidodombedzwa zwa vhukwamani zwo netshedzwa afho fhasi):

- Vhurifhi vhune ha vha na madzina nga vhudalo na zwidodombedzwa zwa vhukwamani nga vhudalo zwa muti, thikhedzo ya u tiwa ha muthu na madzina na zwidodombedzwa nga vhudalo zwa vhukwamani zwa vhathu vhane vha nga khwaṭhisedza u tiwa ha uyo muthu.
- Thendelo yo tou ñwalwaho ya muthu ane a khou tiwa (fomo ya u ta i a wanala arali yo humbelwa).
- CV pfufhi ya muthu ane a khou tiwa, ine ya talutshedza uri ndi ngani o tea u tiwa na u netshedza zwidodombedzwa nga fhasi ha ṭhoho dzi tevhelaho: * Thaitili na madzina nga vhudalo * Nomboro ya ID * Vhuraḁo * Zwidodombedzwa zwa vhukwamani nga vhudalo * Mushumo une vha khou shuma wone na dzina ḁa mutholi * Ndalukano dza pfunzo * Tshenzhemo yo teaho * Masia a vhukoni * Vhuraḁo ha madzangano, dzibodo, nz (zwa kale na zwa zwino) * Tshumelo ya bodo ya kale na ya zwino * Mbeu * Lushaka.

Duvha ḁa u vala u ta ndi: 14 Thafamuhwe 2025.

Madzina a vhathu vho tiwaho na mbudziso zwi tea u livhiswa kha: Vho Thembinkosi Mabaso, The State Herald, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria 0001, luṭingo. 066 302 5395, emei li: thembam@dsac.gov.za

**ISIMEMO SOKWENYULWA KWABONKHETHANI ABAZOKUSEBENZA
EMKHANDLWINI NEKOMIDINI YEEMPHANDLA, 2025–2028**

UmThetho weemPhandla, 1962 (UmThetho we-18 ka-1962), isigaba 6

Ngakho-ke amalunga womkhakha weemphandla kanye nomphakathi bayamenywa kobana banyule abonkhethani abalungeleko ebazokutjhejwa ekuqatjhwani komKhandlu weemPhandla. UmKhandlu uzokumumatha umPhathi weemPhandla zomBuso kanye nokungenani amanye amalunga asithandathu azokuqatjwa nguNgqongqotjhe wezemiDlalo, zobuKghwari namaSiko isikhathi seminyaka emi-3. UmKhandlu uhlangu okungenani kabili ngonyaka. Ilunga lomKhandlu elingasebenzi isikhathi esipheleleko emBusweni lizokubhadelwa ngemisebenzi yalo njengelunga lomKhandlu njengeembonelelo njengombana kungahlela uNgqongqotjhe, ngokubambisana noNgqongqotjhe wezeeMali.

IZiko leemPhandla, elisungulwe sigaba 3 somThetho weemPhandla, 1962, litlolisa imigwalo yeemphandla, amabizo, amabizo akhethekileko kanye namajunifomu, begodu lenza neminye imisebenzi efana nokwazisa kanye nokuvikelwa kwamatshwayo wesitjhaba.

UmKhandlu weemPhandla uyihlangano yekwEluleka enemisebenzi esisekelo engendlela elandelako:

- Ukuhlela umgomo ozukusetjenziswa eendabeni eziphathelele neemphandla;*
- Ukutjheja nokuthatha isiqu nto mayelana neendaba ezinjalo eziphathelele nomPhathi weemPhandla zomBuso namkha iKomidi yeemPhandla ekungaqaliswa kiyo;*
- Ukutjheja iimbilayezo ezitjhejwe ngaphasi kwesigaba 9 somThetho; kanye*
- Nokwenza eminye imisebenzi njengombana inganikelwa umKhandlu nguNgqongqotjhe.*

Abanyulwa kufanele bajamele abahlanganyeli abanamakghono afaneleko wokusiza iZiko leemPhandla ekuzalisekeni iminqopho yayo. Ngaphandle kokuba sisakhamuzi nomhlali weSewula Afrika, umnyulwa kufanele abe namatshwayo alandelako:

- Ilwazi elibanzi lamatshwayo we-Afrika, iimbinwa, izitjho namasiko, ngokugcizelela isiko lezomlomo (ukukghonakalisa ukuthuthukiselwa phambili kwamatshwayo weemphandla weSewula Afrika).*

- Ilwazi kanye/namkha itjisakalo yamatshwayo, imikhakha ephathelene nawo yomlando wokuzalana kanye neveksiloloji (ukurhubhululwa kwamaflarha), kanye nokuhlonitjiswa nemitlomo.
- Ukuzwakala kokuthandwa kobuhle, ubukghwari nokutlama, khulu khulu njengombana kusetjenziswe eemphandleni
- Ilwazi lomlando weSewula Afrika.
- Ilwazi lehlelo lendabuko.
- Ilwazi lezomthetho.

Omnye nomnye umuntu ofisa ukwenyula umuntu ozokusebenza emKhandlwini neKomidini yeemPhandla kufanele athumele ilwazi elilandelako emNyangweni wezemiDlalo, zobuKghwari namaSiko (imininingwana yokuthintana ingenzasi):

- Incwadi emumethe amabizo ngokupheleleko neminingwana ezeleko yokuthintana kamenyulwa, isizathu sokwenyulwa, kanye namabizo neminingwana yokuthintana yamareferensi amathathu kamenyulwa.
- Ukwamukelwa kokwenyulwa okutloliweko kwakamenyulwa (iforomu lokwenyula eliqintelweko litholakala ngokukhonjelwa).
- I-CV efitjhani kamenyulwa ehlathulula ukulungela kwakhe ukuqatjiswa nenikela ilwazi ngeenhloko zoke ezilandelako: * Isihloko namabizo apheleleko * Inomboro kamazisi * Ubutjhaba * Imininingwana epheleleko yokuthintana * Umsebenzi wagadesi kanye nebizo lomqatjhi * Iziqu zefundo * Ilemuko elifaneleko * Imikhakha yelemuko * Ubulunga beenhlangano, amabhodi, njll. (esikhathini esidlulileko nagadesi) * Ukusebenza esikhathini esidlulileko nagadesi emabhodini * Ubulili * Ubuhlanga.

Ilanga lokuvalwa kokwenyula ngumhlaka: 14 uNtaka 2025.

Ukwenyula nemibuzo kufanele zithunyelwe ku:-Nom Thembinkosi Mabaso,
The State Herald, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria 0001,
umtato 066 302 5395, i-imeyila: thembam@dsac.gov.za

**SIMEMO SEKUKHETFWA KWEMAKHANDIDETHI LATAWUSEBENTA
KUMKHANDLU NASEKOMITINI LETIMPHAWU NETIPHANDLA,
2025–2028**

Umtsetfo Wetimpahla Netiphandla, 1962 (Umtsetfo nombolo 18 wanga-1962), sigaba 6

Emalunga emkhakha wetimpawu netiphandla nemphakatsi bayamenywa kutsi bakhetse emakhandidethi lafanele latawunconotwa kucashwa Kumkhandlu Wetimpawu Netiphandla. Umkhandla utawucukatsa Lihhovisi Letimpawu Netiphandla Lembuso kanye nalokungenani lamanye emalunga lasitfupha latawukhetfwa yiNdvuna Yetemidlalo, Buciko Nemasiko sikhatsi seminyaka lemi-3. Umkhandlu uhlangana lokungenani kabili ngemnyaka. Lilunga leMkhandlu lelingakacashwa ngalokuphelele nguMbuso litawubhadalwa ngemisebenti yalo njengelilunga lemkhandlu tibonelelo letitawuncunywa yiNdvuna, ngekubonisana neNdvuna Yetetimali.

Lihhovisi Letimpawu Netiphandla, lelisungulwe sigaba 3 seMtsetfo Wetimpawu Netiphandla, libhalisa tetfulo tetimpawu netiphandla, emagama, emagama lasipesheli nemayunifomu futsi lenta leminyane imisebenti lefana nekudvumisa nekuvikela Timphawu Tavelonkhe.

Umkhandlu Wetimpawu Netiphandla ngumtimba weKweluleka lonalemisebenti leyinhlitiyo lelandzelako:

- Kuncuma inchubomgomo letawusetjentiswa etindzabeni letiphatselene netimpawu netiphandla;*
- Kubuka nekuncoma etindzabeni letinjalo letingandluliselwa kuyo Lihhovisi Lembuso Letimpawu Netiphandla nobe yiKomiti;*
- Kubukisisa tikhalo letibekwe ngaphasi kwesigaba 9 seMtsetfo; futsi*
- Kwenta leminyane imisebenti leniketwe kuMkhandlu yiNdvuna.*

Labakhetfwako kumele bamele bahlanganyeli labanemakhono ladzingekile kusita Lihhovisi Letimpawu Netiphandla ekuphumeleleni kutinjongo talo. Ngaphandle kwekuba sakhamuti nemhlali waseNingizimu Afrika, lokhetfwako kumele abe naletici letilandzelako:

- Lwati lolubanti lwetimpawu tase-Afrika, tilwane letimpawu, tisho nemasiko, ngekugcizelela kundzabuko letikhulunywako (kuhlelembisa kutfutukisa lokuchubekako kwesimo lesehlukile saseNingizimu Afrika).*

- *Lwati kanye/nobe lutsandvo lwetimphawu netiphandla kanye nemikhakha lehlobene ye-genealogy, i-Vexillology (sifundvo semafulegi), kuhlonishwa nemiklomelo.*
- *Luvo lwekutsandza buhle nebuciko kanye nekudvweba, ikakhulukati uma kusetjentiswa kutimphawu netiphandla*
- *Lwati lwemlandvo waseNingizimu Afrika.*
- *Lwati lwetinhlelo tendzabuko.*
- *Lwati lwetemtsetfo.*

Nobe ngubani lofisa kukhetsa umuntfu lotawusebenta kuMkhandlu nakuKomiti kumele bafake lomniningwane lolandzelako kuLitiko Letemidlalo, Buciko Nemasiko (imininingwane yekutsintsana ngaphasi):

- *Incwadzi lecuketse emabito laphelele neminingwane yekutsintsana legcwele yemuntfu lokhetsako, sesekelo sekukhetsa, kanye nemabito neminingwane yekutsintsana yebantfu labatawufakazela umuntfu lokhetfwako.*
- *Incwadzi yokuvuma kukhetsa yemuntfu lokhetfwako efomini lekukhetsa lelibekiwe (lelitfolakala ngekucela).*
- *I-CV lemfishane, lechaza kufaneleka kwakhe kukhetfwa futsi inikete umniningwane ngaphasi kwato tonkhe letihloko letilandzelako: * Sihloko nemagama laphelele * Inombolo ye-ID * Buve * Imidanti yekutsintsana lephelele * Umsebenti wamanje kanye nelibito lemcash * Ticu tetemfundvo * Lwati lolufanele * Imikhakha yebungcweti * Bulunga betinhlangano, emabhodi, njll (amanje newakudzala) * Kusebenta kwakudzala nekwanyalo kumabhodi * Bulili * Buve.*

Lusuku lwekuvalwa kwekukhetfwa ngumhlaka: 14 yiNdlovulenkulu 2025.

Kukhetfwa kwebantfu nemibuto kumele kutfunyelwe ku: Mnu Themba Mabaso, The State Herald, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria, 0001, lusingo 066 302 5395, i-imeyili ThembaM@dsac.gov.za

**ISIMEMO SOLONYULO LWABONYULWA ABAZA KUSEBENZA
KWIBHUNGA LEHERALDRI (HERALDRY COUNCIL) (IBHUNGA
ELISEBENZA NGEMBASA YESIZWE), 2025–2028**

*UmThetho weHeraldri, 1962 (UmThetho oyiNombolo ye-18 ka-1962),
icandelo lesi-6*

*Amalungu ecandelo leheraldri kunye noluntu ayamenywa ukuba onyule
abantu abafanelekileyo ukuba bathathelwe ingqalelo yokonyulelwa
kwiBhunga leHeraldri, ePitoli. IBhunga liza kuba neHeraldri kaRhulumente
kunye namanye amalungu amathandathu ayakonyulwa nguMphathiswa
weSebe lezeMidlalo, ubuGcisa neNkcubeko ixesha leminyaka emi-3. IBhunga
lihlangu ubuncinane kabini ngonyaka kwindawo emiselwa ngusihlalo.
Ilungu leBhunga elingekho kwingqesho ephela leyo kaRhulumente
liyakuhlulwa iinkonzo zalo njengolungu leBhunga izibonelelo ezinjalo
njengoko zinokumiselwa nguMphathiswa edibene noMphathiswa wezeMali.*

*IZiko leHeraldri (Bureau of Heraldry), elisekwe licandelo lesi-3 lomThetho
weHeraldri, 1962, libhalisa izindululo zeheraldri, amagama, amagama
akhethekileyo kunye neeyunifom, kwaye lenza eminye imisebenzi efana
nokwenza kwaziwe kwaye kukhuselwe imiqondiso yesizwe.*

Imisebenzi engundoqo yeBhunga kuku:

- misela umgaqonkqubo oza kusetyenziswa kwimiba yeheraldri*
- thathela ingqalelo nokwenza isigqibo kwimiba enjalo njengoko
iheraldri karhulumente
okanye iKomiti yeheraldri inokubhekisela kuyo*
- thathela ingqalelo izibheni eziqatshelwe phantsi kwecandelo
le-9 lomThetho, kunye*
- nokuqhuba eminye imisebenzi enjalo njengoko inokunikwa
iBhunga nguMphathiswa.*

*Abonyulwa kufuneka bamele amahlakani anezakhono eziyimfuneko
ukunceda iCandelo leHeraldri ekuphumezeni iinjongo zalo. Ngaphandle
kokuba ngummi nomhlali waseMzantsi Afrika, umonyulwa kufuneka abe
nezi mpawu zilandelayo:*

- Ulwazi olunabileyo lwemiqondiso yaseAfrika, iitotem, izaci kunye
neenkcubeko, kugxininiswa kumasiko abaliswa ngomlomo
(ukuququzelela uphuhliso olungaphaya lobugcisa obubodwa
beheraldri baseMzantsi afrika)*
- Ulwazi kunye/okanye umdla kwiheraldri, imimandla enxulumeneyo
yomlibo kunye nevexillology (ukufunda ngeeflegi), kunye
namawonga neembasa*
- Imvakalelo yobuhle, ubugcisa noyilo, ingakumbi xa*

- zisetyenziswa kwiheraldri
- Ulwazi lwembali yoMzantsi Afrika
- Ulwazi lweendlela zolwazi lwemveli.
- Ulwazi lomthetho

Nabani na onqwenela ukonyula umntu ukuba asebenze kwiBhunga leHeraldri kufuneka angenise olu lwazi lulandelayo kwiSebe lezeMidlalo, ubuGcisa neNkcubeko (iinkcukacha zoqhagamshelwano zingasezantsi):

- *Ileta equlethe amagama apheleleyo kunye neenkcukacha zoqhagamshelwano ezipheleleyo zomonyuli, izizathu zokonyula, kunye namagama neenkcukacha zoqhagamshelwano zabantu abathathu ekunokugqinisiswa kubo umonyulwa.*
- *Ulwamkelo lomonyulwa olubhalwe phantsi lonyulo (ifom yolonyulo emiselweyo iyafumaneka xa iceliwe)*
- *I-CV emfutshane yomonyulwa, echaza ukufanelekela kwakhe ulonyulo kwaye enika ulwazi phantsi kwazo zonke ezi zihloko zilandelayo: * ITayitile namagama apheleleyo * Inombolo yeSAZISI * Ubumi * Iinkcukacha zoqhagamshelwano ezipheleleyo * Umsebenzi owenza ngoku kunye negama lomqeshi * Iziqinisekiso zemfundo * Amava abandakanyekayo * Imimandla yobugcisa * Ubulungu kwimibutho, iibhodi, njl. njl. (ngaphambili nangoku) * Inkonzo yangaphambili neyangoku kwiibhodi * Isini * Uhlanga.*

Umhla wokuvala wolonyulo nowe: 14 EyoKwindla 2025.

Ulonyulo kunye nemibuzo mayibhekiswe ku: Mnu Themba Mabaso, The State Herald, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria 0001, inombolo yomnxeba. 066 302 5395, i-imeyile: thembam@dsac.gov.za

**ISIMEMO SOKUPHAKANYISWA KWAMAGAMA ABANTU
ABAZOSEBENZA KUMKHANDLU KANYE NEKOMITI LEZIPHANDLA, -
2025–2028**

UMthetho Weziphandla sonyaka we-1962 (uMthetho we-18 wonyaka we-1962), isahluko se-6

Amalungu omkhakha weziphandla kanye nawomphakathi ayamenywa ukuba aphakamise amagama abantu abafanela ukucatshangelwa ukuba baqokelwe eMkhandlwini Weziphandla. UMkhandlu uzokwakhiwa isiPhandla Sombuso futhi okungenani namanye amalungu ayisithupha azoqokwa nguNgqongqoshe Wezemidlalo, Ezobuciko Namasiko eqokelwe isikhathi esiyiminyaka emi-3. UMkhandlu uhlangana okungenani kabili ngonyaka. Ilungu loMkhandlu elingasebenzi ngokuphelele kuHulumeni liyokhokhelwa imisebenzi yalo njengelungu loMkhandlu izibonelelo ezinganqunywa uNgqongqoshe, ngokubonisana noNgqongqoshe Wezezimali.

UPhiko Lweziphandla, lasungulwa ngesahluko sesi-3 soMthetho Weziphandla wonyaka we-1962, lubhalisa izethulo zeziphandla, amagama, amagama akhethekile nemifaniswano, futhi wenza neminye imisebenzi efana nokwazisa nokuvikela izimpawu zesizwe.

UMkhandlu Weziphandla uwuHlaka Olwelulekayo ngemisebenzi esemqoka ngale ndlela elandelayo:

- *Ukunquma inqubomgomo ezosetshenziswa emidantini yeziphandla;*
- *Ukucutshungulwa kanye nokuthathwa kwezinqumo ngemidanti efana neziPhandla Zesizwe noma iKomidi Leziphandla elingayidlulisela kuwo;*
- *Ukucutshungulwa kwezikhalazo ezibhalwe ngaphansi kwesahluko sesi- 9 soMthetho; futhi*
- *Ukwenza eminye imisebenzi enganikezwa uMkhandlu nguNgqongqoshe.*

Abaqokiwe bafanele bamele ababambiqhaza abanamakhono adingekayo ukuze basize uPhiko Lweziphandla ukufeza izinhloso zalo. Ngaphandle kokuba yisakhamuzi kanye nomhlali waseNingizimu Afrika, ophakanyiswayo ufanele abe nalezi zici ezilandelayo:

- *Ulwazi olubanzi lwezimpawu zase-Afrika, amathothemu, izisho namasiko, kugcizelelwa isiko lokudlulisa ngomlomo (ukwenza kube lula ukuqhubeka kokwakhiwa kweziphandla zezimpawu zaseNingizimu Afrika ezikhethekile).*

- *Ulwazi kanye/noma intshisekelo yeziphandla, imikhakha ehlobene nazo yozalo kanye nevekhsiloloji (ucwaningo lwamafulegi), nokuhlonishwa kwezindondo.*
- *Ukuzi ubuhle, ubuciko kanye nomklamo, ikakhulukazi njengoba kusetshenziswe kwiziphandla*
- *Ulwazi ngomlando waseNingizimu Afrika.*
- *Ulwazi lwezinhlelo zendabuko.*
- *Isizinda esisemthethweni.*

Nanoma ubani ofisa ukuphakamisa umuntu ukuba asebenze eMkhandlwini Nasekomidini Leziphandla ufanele alethe le mininingwane elandelayo eMnyangweni Wezemidlalo, Ubuciko Namasiko (imininingwane yokuxhumana ingezansi):

- *Incwadi enamagama aphelele kanye neminingwane yokuxhumana ephelele yophakanyiswayo, izizathu zokuphakanyiswa kwamagama kanye neminingwane yokuxhumana yabangathintwa mayelana nophakanyiswayo abathathu.*
- *Ukwamukela ukuphakanyiswa okubhalwe phansi kwalowo ophakanyiswayo (ifomu lokuqoka elimisiwe liyatholakala ngesicelo).*
- *I-CV emfushane yomuntu ophakanyiswayo, echaza ukufaneleka kwakhe ukuba aqokwe futhi enikeza ulwazi ngaphansi kwazo zonke lezi zihloko ezilandelayo: * Isibizo namagama aphelele * Inombolo kamazisi * Ubuzwe * Imininingwane yokuxhumana ephelele * Isikhundla ngokomsebenzi wamanje negama lomqashi * Iziqu zemfundo * Isipiliyoni esifanele * Izinkundla zobuchwepheshe * Ubulungu bezinhlangothi, amabhodi, njll. (isikhathi esidlule nesamanje) * Umsebenzi wakudala nowamanje emabhodini * Ubulili * Ubuhlanga.*

Usuku lokugcina lokuphakanyiswa kwamagama ngumhla zi-14 uNdasa 2025.

Iziphakamiso kanye nemibuzo kufanele kubhekiswe ku:- Mnu Thembinkosi Mabaso, The State Herald, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria 0001, ucingo. 066 302 5395, i-imeyili: thembam@dsac.gov.za

**TALETŠO YA DITŠHIŠINYO TŠA BONKGETHENG BA TLOGO DIRELA
KHANSELE LE KOMITI YA TLHAMO YA MASWAO A BOHLOKWA,
2025– 2028**

*Molao wa Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa, 1962 (Molao wa 18 wa 1962),
karolo ya 6*

Maloko a Lefapha la Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa le setšhaba ba mengwa go šišinya bahlankedi ba maleba gore ba tle ba lebedišiše go tlo bewa go Khansele ya Biro ya Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa. Khansele e tla ba le Mohlankedi wa Tlhamo wa Maswao a Bohlokwa wa Mmušo le maloko a ka bago a tshela ao a tlogo bewa ke Tona ya Dipapadi, Bokgabo le Setšo gomme e tla bewa semmušo go šhoma mengwaga ye 3. Khansele e kopana bonnyane gabedi ka ngwaga lefelong leo le tla bego le laeditšwe ke modulasetulo. Leloko la Khansele leo le sa šomelego mmušo ka nako tšohle le tla lefelelwa ditirelo tša lona bjalo ka leloko la Khansele diputseletšo tše di tla bego di laeditšwe ke Tona ka ditherišano le Tona ya Matlotlo.

Biro ya Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa, e hlamilwe ke karolo 3 ya Molao wa Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa, 1962, e ngwadiša baemedi ba tlhamo ya maswao a bohlokwa, maina, maina a a kgethegilego le diyunifomo, gape e phethagatša mešomo ye mengwe ye bjalo ka go tumiša le go šireletša maswao a bosetšhaba

Khansele ya Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa ke mokgatlo wa keletšo ka mešomomegolo ye e latelago:

- *Go laetša maanotshepetšo ao a tlogo šomišwa ka go ditaba tša tlhamo ya maswao a bohlokwa;*
- *Go akanya le go tšea sephetho ka ga ditaba tše bjalo ka tlhamo ya maswao a bohlokwa a bosetšhaba goba tšeo komiti ya tlhamo ya maswao a bohlokwa a a ka laetšago go tšona;*
- *Go akanya diaphili tšeo di laeditšwego ka fase ga karolo ya 9 ya Molao; le*
- *Go phethagatša mešomo ye bjalo ka ge e filwe go Khansele ke Tona.*

Bašišinywa ba swanetše go emela bakgathatema bao ba nago le mabokgoni a maleba go thuša Biro ya Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa go fihlelela dinapo

tša yona. Ntle le go ba moagi goba modudi Afrika Borwa, mošišinywa o swanetše go ba le dinyakwa tše di latelago:

- *Tsebo ye e tseneletšego ya maswao a Seafrika, meeno, diema le ditšo, go kgatelelo go meetlo (go nolofatša tlhabollo ya go ya pele ya diema tša selegae tša tlhamo ya maswao a bohlokwa).*
- *Tsebo le/goba kgahlego ya Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa, mafapha a a sepelelanago a tšienolotši (thuto ya histori ya leloko) le feksiolotši (thuto ya difolaga), le ditlhompho le meputso (ka kamano ya Seafrika).*
- *Maitemogelo a thuto ya bokgabo, bokgabo le tlhamo, kudukudu bjalo ka ge a šomišwa go Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa.*
- *Tsebo ya histori ya Afrika Borwa.*
- *Tsebo ya ditshepedišo tša setšo.*
- *Kamano ya tša molao.*

Motho yo mongwe le yo mongwe yo a nyakago go šišinya motho yo a tlogo direla Khansele ya Biro ya Tlhamo ya Maswao a Bohlokwa o swanetše go tlatša le go romela tshedimošo ye e latelago go Kgoro ya Dipapadi, Bokgabo le Setšo (dintlha tša Boikgokaganyo ka fase):

- *Lengwalo le le nago le maina ka botlalo le dintlha tša boikgokaganyo ka botlalo tša mošišinyi, mabaka a tšhišinyo, le maina le dintlha tša boikgokaganyo tša batho ba bararo bao ba ka hlatselago mošišinywa.*
- *Kamogelo ya ditšhišinyo ya mošišinywa ya go ngwalwa. (foromo ya tšhišinyo ye e laeditšwego e hwetšagala ka kgopelo).*
- *Taodišophelo (CV) e kopana ya mošišinyi, yeo e fago tshedimošo ka ga mošišinywa ka fase ga dihlogo ka moka tše di latelago: * Thaetlele le maina ka botlalo * Nomoro ya Boitsebišo * Boagi * Dintlha tša boikgokaganyo ka botlalo * Maemo a bjale a mošomo le leina la mongmošomo * Mangwalo a thuto * Maitemogelo a maleba * Mafapha a botsebi * Boleloko bja mekgatlo, diboto, bj.bj. (bja kgale le bja bjale) * Tirelo ya kgale le ya bjale go diboto * Bong * Morafe.*

Letšatšikgwedi la tswalelo ya ditšhišinyo ke: 14 Hlakola 2025.

Ditšhišinyo le dipotšišo di swanetše go romelwa go: Mna Themba Mabaso; The State Heraldry, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria 0001, Mogala: 066 302 5395, le Imeile: thembam@dsac.gov.za

**PITSO HO BONKGETHENG BA TLA SEBETSA LEKGOTLENG LA
MATSHWAO A BOHLOKWA, 2025–2028**

Molao wa matshwao a bohlokwa, 1962 (Molao No 18 wa 1962), karolo ya 6

Ditho tsa lekala la matshwao a bohlokwa di a mengwa ho kgetha baemedi ba nepahetseng hore ba sebetse Lekgotleng la matshwao a bohlokwa, Pretoria. Lekgotla le tla ba le setho sa Mmuso sa matshwao a bohlokwa mmoho le bonyane ditho tse ding tse tsheletseng tse tla kgethwa ke Letona la Dipapadi, Setso le Botjhaba bakeng sa nako ya dilemo tse 3. Lekgotla le kopana bonyane habedi ka selemo sebakeng se hlwauweng ke modulasetulo. Setho sa Lekgotla se sa sebetse ka dinako tsohle mmusong se tla lefuwa bakeng sa ditshebeletso tsa sona jwaloka setho sa Lekgotla le ditshwanelo tse ding kamora ho ba Letona le ikopanye le Letona la Ditjhelete ho fana ka dipehelo. Biro ya matshwao a bohlokwa, e theilweng ho latela karolo ya 3 ya Molao wa matshwao a bohlokwa, 1962, e ngodisa boemedi ba matshwao a bohlokwa, mabitso a ikgethileng le seaparo se tshwanang hape e etsa mesebetsi e meng e jwaloka ho tumisa le ho sireletsa matshwao a naha.

Mesebetsi ya bohlokwa ya Lekgotla ke ho:

- *bopa le ho hlwaya leano le sebetsanang le dintlha tse amanang le matshwao a bohlokwa*
- *lekola le ho etsa qeto dintlheng tse amanang le matshwao a bohlokwa a mmuso kapa le ho latela kamoo komiti ya matshwao a bohlokwa e kopileng*
- *lekola boipelaetso bo hlwauweng tlasa karolo ya 9 ya Molao; hape le ho*
- *ntshetsapele mesebetsi jwaloka ha Letona le fane ka yona Lekgotleng.*

Bonkgetheng ba lokela ho emela ba phehisang hape ba na le boitsebelo ba ho thusa Biro ya matshwao a bohlokwa ho atleha maikemisetso a yona. Ntle le hore nkgetheng e be MoAforikaborwa ebile e be moahi wa naha ena, nkgetheng o lokela ho ba le semelo se latelang:

- *Tsebo e keneletseng ya matshwao a Aforika, matshwao a tlhaho, maele le botjhaba, ka ho toboketsa moetlong wa dipale (ho bebofatsa ntshetsopele ya maelana a selehae a matshwao a bohlokwa)*
- *Tsebo ya le/kapa kgahleho matshwaong a bohlokwa, le mafapha a amanang le thuto ya nalane ya malapa mmoho le thuto ya difolaga, ditlotla le dikgau (ntlheng tse amanang le Aforika)*

- *Kgahleho ya mokgabiso, boiqapelo le ho bopa, haholoholo dintho tse tla sebediswa matshwaong a bohlokwa*
- *Tsebo ya nalane ya Aforikaborwa*
- *Tsebo ya ditsamaiso tsa botala.*

Motho ofe kapa ofe ya lakatsang ho thonya motho ya tla sebetsa Lekgotleng la Matshwao a bohlokwa o lokela ho romela dintlha tse latelang Lefapheng la Dipapadi, Setso le Botjhaba (dintlha tsa ho iteanya le lona di ngotswe fatshe mona):

- *Lengolo le nang le mabitso ka botlalo le dintlha ka botlalo tsa ho iteanya le ya thontseng, mabaka a ho thonya mmoho le mabitso le dintlha ka botlalo tsa dipaki tse tharo tsa nkgetheng*
- *Lengolo le tswang ho nkgetheng moo a amohelang kgetho eo (Foromo e ikgethileng e a fumaneha ha o etsa kopu eo)*
- *CV ya nkgetheng e hlalosing bokgoni ba hae bakeng sa ho kgethuwa mme ho fanwe ka dintlha ka botlalo tlasa dihloho tsohle tse latelang: * Thaetlele le mabitso ka botlalo * Nomoro ya bukana ya boitsebiso * Bopaki ba ho ba moahi * Dintlha ka botlalo tsa ho iteanya le nkgetheng * Mosebetsi wa hae wa jwale le lebitso la ramosebetsi * Mangolo a Thuto * Boiphihlelo bo nepahetseng * Lekala la boitsebelo * Dintlha tsa botho mekgatlong, dibotong, jj (tsa nako e fetileng le hona jwale) * Ditshebeletso tsa hae dibotong tse fetileng le hona jwale * Bong * Morabe.*

Letsatsi la ho kwala dikgetho ke: 14 Hlakubele 2025.

Dikgetho le dipotso di tlamehile ho romelwa ho: Mr Themba Mabaso, The State Herald, Bureau of Heraldry, Private Bag X236, Pretoria 0001, mohala: 066 302 5395, e-meile: thembam@dsac.gov.za